



**Beslutsunderlag B**  
Styrelsen 2019-05-06  
Diarienummer 0068/18

Handläggare: Stefan Söderlund VD  
Telefon: 031-368 54 62  
E-post: stefan.soderlund@gshab.goteborg.se

## Budget 2019 Göteborgs Stadshus AB

### Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

Budget för Göteborgs Stadshus AB avseende verksamhetsåret 2019 fastställs i enlighet med bilaga 1.

### Sammanfattning

Ärendet avser beslut om Göteborgs Stadshus AB:s budget 2019 [Stadshus]. I normala fall beslutas budget för bolaget senast i november varje år. Vid valet 2018 inleddes en lång förhandling rörande vilka politiska konstellationer som skulle få förutsättningar att lägga och få en budget godkänd i kommunfullmäktige (KF). Därför fattade KF beslut om stadens budget först i december 2018.

Stadshus styrelse konstaterade för egen del att det var lämpligast att överlåta beslut om Stadshus budget till den nya styrelsen som tillträdde vid årsstämman 25 mars. Därav den sena beslutstidpunkten för budget 2019.

Föreliggande beslut villkoras med att fullmäktige godkänner Stadshus förslag till revidering av budgeten för Stadshus som sänts till KF i styrelsens beslut från den 25 mars. Revideringen föranleddes av att den budget som KF beslutat om inte innefattade medel för bl.a. Brysselverksamheten och styrelseutbildningen.

Vid tidpunkten för styrelsens beslut i aktuellt ärende har frågan om reviderad budget inte avgjorts i fullmäktige. Detta kan komma att innebära att vd behöver återkomma med ytterligare ett budgetärende i det fall fullmäktige inte godkänner revideringen.

### Ekonomiska konsekvenser

Ärendet syftar till att klarlägga de ekonomiska förutsättningarna för Stadshus verksamhet och har därför stor effekt på bolagets ekonomi.

### Barnperspektivet

Ärendet i sig bedöms inte ha effekter på barnperspektivet.

### Mångfaldsperspektivet

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

### Jämställdhetsperspektivet

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

## **Miljöperspektivet**

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

## **Omvärldsperspektivet**

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

## **Bilagor**

1. Reviderad budget 2019 för Göteborgs Stadshus AB

## Ärendet

Ärendet avser reviderad budget för Stadshus. Revideringen grundar sig på det faktum att fullmäktige fattade beslut om ny budget för Göteborgs Stad i december 2018. Den tidigare beslutade budgeten som utgick från fullmäktiges budgetbeslut i juni måste därför revideras.

## Beskrivning av ärendet

Styrelsen i Stadshus ska årligen besluta om bolagets budget. Stadshus styrelse beslutade i 29 oktober 2018 om budget för bolaget för 2019 baserat på fullmäktiges budgetbeslut i juni 2018. Eftersom fullmäktige fattat beslut om ny budget i december 2018 behöver Stadshus revidera sin budget.

Ärendet innefattar sålunda förslag till ny budget för Stadshus avseende verksamhetsåret 2019 enligt bilaga 1.

Budget dokumentet innefattar en beskrivande del av Stadshus uppdrag och prioriteringar som lagts i fullmäktiges budget. Beskrivningen syftar till att finna de frågor som är relevanta för Stadshus och bolagskoncernen.

Vidare beskrivs Stadshus roll som ägare och hur Stadshus via sin ägarroll stödjer staden i att skapa förutsättningar för måluppfyllelse.

Budget dokumentet innefattar också sifferbudget för Stadshus och avslutas med ett tabellverk som syftar till att identifiera och beskriva på vilket sätt Stadshuskoncernen som helhet berörs av frågor inom de 16 preliminärt utpekade målområdena som fullmäktige redovisat i sin budget.

## Bedömning av Stadshus vd

Stadshus vd bedömer att föreslagen budget fångar de målsättningar och uppdrag som Göteborgs kommunfullmäktige beslutat om och skapar därigenom förutsättningar för Stadshus uppdrag med ägarstyrning och Stadshus egen verksamhet.

Stefan Söderlund  
Vd, Göteborgs Stadshus AB



# Reviderad Budget 2019 Göteborgs Stadshus AB

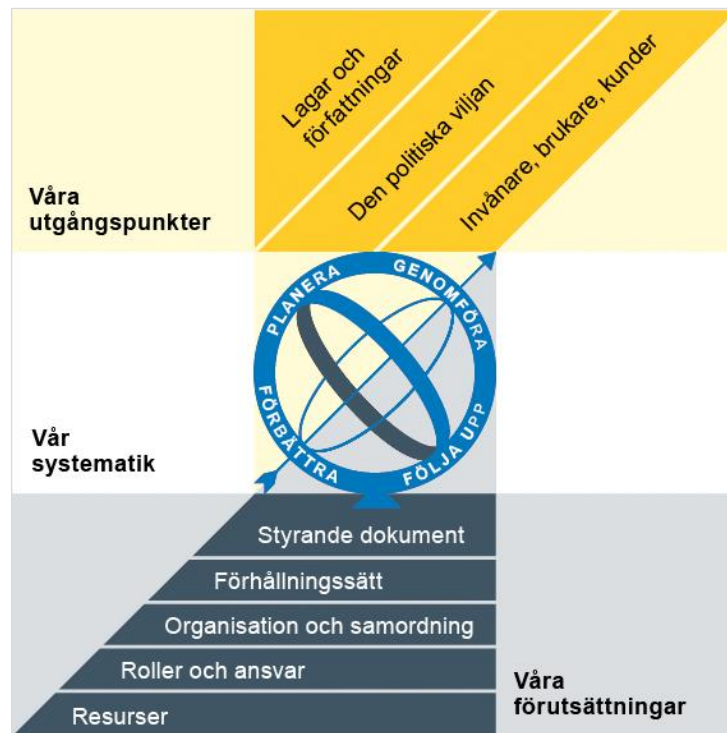
Budget baserad på KF budget för 2019

Planerande styrande dokument



## Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.



## Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Dokumentnamn: Reviderad Budget 2019 Göteborgs Stadshus AB			
Beslutad av: Styrelsen i Göteborgs Stadshus AB	Gäller för: 2019	Diarienummer: 0068/18	Datum och paragraf för beslutet: 2019-05-06, §_
Dokumentsort: Plan/Budget	Giltighetstid: 2019	Senast reviderad: -	Dokumentansvarig: Vd
Bilagor: [Bilagor]			

# Innehåll

<b>Inledning .....</b>	<b>3</b>
Syftet med denna plan .....	3
Vem omfattas av planen .....	3
Giltighetstid.....	3
Bakgrund .....	3
Koppling till andra styrande dokument .....	3
Stödjande dokument .....	4
Uppföljning av denna plan .....	4
<b>Planen .....</b>	<b>4</b>
<b>1 Inledning.....</b>	<b>4</b>
<b>2 Grundläggande styrdokument .....</b>	<b>4</b>
2.1 Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag .....	4
2.2 Ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB .....	4
2.3 Aktiebolagslagen (ABL).....	5
<b>3 Styrelsens ambitioner .....</b>	<b>5</b>
3.1 Övergripande ambitioner i fullmäktiges budget.....	5
Frihet att leva, tro och älska .....	5
I Göteborg ska det råda nolltolerans mot diskriminering .....	5
Göteborg ska vara en trygg stad .....	5
Göteborg behöver tillväxt.....	6
Utanförskapet ska bekämpas .....	6
En växande storstad.....	6
En ansvarsfull ekonomisk politik.....	6
Uppdrag och mål som stärker den politiska styrningen.....	6
3.2 Utveckling av den aktiva ägarstyrningen .....	7
3.3 Ekonomisk redovisning och kassaflödesanalys .....	8
<b>4 Kommunfullmäktiges mål och uppdrag .....</b>	<b>9</b>

<b>5 Bryselfilialen</b> .....	<b>0</b>
<b>6 Detaljbudget 2019</b> .....	<b>1</b>
6.1 Förändrad organisation inom Göteborgs Stadshus AB.....	1
6.2 Kostnader för Stadshus egen verksamhet.....	1
6.3 Finansiella poster .....	2

# Inledning

## Syftet med denna plan

Denna budget utgör en reviderad budget baserad på den budget som beslutades av Göteborgs kommunfullmäktige i november 2018. Vidare baseras budgeten på den justeringar av budget som Stadshus styrelse beslutade att äska om hos fullmäktige vid styrelsens möte 25 mars 2019. Skälet till styrelsen beslut var de brister som fullmäktiges budget innehöll rörande Stadshus verksamhet.

Föreliggande budget förutsätter att fullmäktige beslutar i enlighet med styrelsen förslag till budgetjustering.

## Vem omfattas av planen

Denna plan som utgörs av budget 2019 gäller för Göteborgs Stadshus AB [Stadshus]

## Giltighetstid

Denna plan, budget för Stadshus gäller för perioden 2019

## Bakgrund

Stadshus ska årligen upprätta en budget baserad på fullmäktiges. Beslut om budget ska normalt tas på styrelsens ordinarie möte i månadskiftet oktober/november. Så gjordes också men då ny budget beslutades i fullmäktige i november 2018 har en reviderad budget för Stadshus arbetats fram.

Med beslutat budget som grund tar sedan Stadshus fram en verksamhetsplan som beskriver åtgärder och aktiviteter för att nå de målsättningar som lagts fast i budgeten. Verksamhetsplanen beslutas av Stadshus vd.

## Koppling till andra styrande dokument

Som grund för budgeten ligger KF:s budget, bolagets ägardirektiv och bolagsordning samt övriga av fullmäktige beslutade styrande dokument som riktar sig mot bolagskoncernen.

## Stödjande dokument

-

## Uppföljning av denna plan

Budgeten följs upp i enlighet med stadens riktlinjer samt i uppföljning av verksamhetsplanens framdrift. Detta sker bland annat i månadsrapporter och delårsrapporter samt i särskilda uppföljningar inom bolaget och till styrelsen.

# Planen

## 1 Inledning

Budget 2019 tar sin utgångspunkt i kommunfullmäktiges budget 2019 och utgör tillsammans med ABL, Riktlinjer och direktiv för Göteborgs stads bolag samt ägardirektivet för Stadshus de grundläggande styrdokumenterna för bolaget. Därutöver finns styrande dokument fastställda av kommunfullmäktige som också beaktats vid framtagande av budget 2019.

Många av de uppdrag som tidigare beslutats av fullmäktige och styrelsen i Stadshus har leverans över lång tid. Av detta följer att förslag till budget 2019 för Stadshus även innefattar inriktningar och aktiviteter som påbörjats under tidigare år samt aktiviteter som kommer att sträcka sig längre fram i tiden än 2019.

## 2 Grundläggande styrdokument

### 2.1 Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag

Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag utgör grunden för den ägarstyrning som kommunfullmäktige beslutat att gälla fr.o.m. 2015-01-01. Bakgrunden är bl.a. bolagsöversynens slutsatser att former för strukturerad ägarstyrning saknades i den gamla strukturen och att bolagens presidier genomgående efterfrågade tydliga riktlinjer samt fungerande former för ägarstyrning.

Ägarstyrningen av stadens bolag handlar således om att *”effektivisera den politiska styrningen”* så att kommunfullmäktiges mål och riktlinjer uppnås. Detta uppdrag är Stadshus kärnuppdrag.

### 2.2 Ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB

Av det specifika ägardirektivet följer att Stadshus har ett uttalat uppdrag att utveckla formerna för stadens bolagsstyrning. En naturlig uttolkning av detta är att Stadshus, bl.a. genom en aktiv omvärldsbevakning, ska kunna lämna förslag till kommunfullmäktige om såväl ändrade riktlinjer för ägarstyrningen som annan organisering av bolagen.

Av ägardirektivet följer även att Stadshus har en viktig roll när det gäller att stödja bolagen i deras ansvarstagande i förhållande till KF. Uppdraget att svara för insatser som utvecklar styrelsernas generella kompetens är en direkt följd av bolagsöversynens övergripande mål om att *”effektivisera den politiska styrningen”*.



Under 2017 och 2018 har Stadshus bedrivit ett utvecklingsarbete i syfte att utveckla bolagets förmåga som ägarbolag. Arbetet har studerat processer, arbetssätt, ansvar i bolagets olika gränssnitt. Som ett resultat av utvecklingsarbetet har Stadshus styrelse fattat beslut om bolagets vision, verksamhetsidé samt vägledande principer. Med utgångspunkt i dessa har Stadshus under hösten påbörjat ett arbete med bolagets och koncernens kulturutveckling.

Stadshus uppdrag ligger även att vara ett direkt operativt/konsultativt stöd inom vissa specialistfunktioner samt att utfärda anvisningar. Syftet är att skapa effektiva processer men också en lägsta gemensam standard inom utpekade områden samt att utveckla kvalitén i grundläggande gemensamma processer och dokument (ex bolagsordningar).

Den finansiella samordningen tar fasta på att Stadshus årligen ska lämna förslag om skattemässigt optimala lösningar för hela koncernen och vid behov identifiera och föreslå på vilket sätt utdelning kan ske från bolagssektorn till kommunen. I uppdraget ligger att proaktivt lämna förslag om avlägsnande av hinder för sådana optimala lösningar.

## 2.3 Aktiebolagslagen (ABL)

Stadshus har i likhet med övriga moderbolag i en bolagskoncern ett lagreglerat ansvar enligt ABL, vilket bl.a. innebär att styrelsen ska hålla sig informerad om verksamhetsmässiga, finansiella och legala risker. Stadshus har ett legalt ansvar för ägastyrningen i enlighet med ABL men detta ska anpassas till de förutsättningar som kommunallagen föreskriver.

## 3 Styrelsens ambitioner

### 3.1 Övergripande ambitioner i fullmäktiges budget

I det följande sammanfattas de övergripande ambitionerna och inriktningen för Göteborg som KF lagt fast i sin budget för 2019 och som har en tydligare koppling till bolagskoncernens verksamhet. Indelningen följer de områden som budgeten anger.

**Frihet att leva, tro och älska** Göteborg ska vara en stad där alla invånare kan känna delaktighet, framtidstro och frihet. Alla ska ha lika rättigheter, villkor, möjligheter och makt att själva kunna forma sina liv. Vi är alla olika, men har samma värde. Mänskliga rättigheter och demokratiska värden är grundläggande för ett välmående, öppet och rättssäkert samhälle.

**I Göteborg ska det råda nolltolerans mot diskriminering.** Arbetet för jämställdhet mellan pojkar och flickor, kvinnor och män, ska vara aktivt i alla delar av stadens verksamheter.

Göteborg ska vara en stad som genomsyras av frihet, öppenhet och respekt, där den enskildes fri- och rättigheter värnas.

**Göteborg ska vara en trygg stad** Tillit mellan människor och rättssäkerhet är avgörande för ett tryggt och välfungerande samhälle. Tryggheten i det offentliga rummet måste öka.

**Göteborg behöver tillväxt** och goda villkor för företag och företagare skapar tillväxt och fler jobb, vilket i sin tur säkrar välfärden.

Göteborg ska vara en stad där nya idéer och innovationer växer fram. Staden ska vara attraktiv för entreprenörer och företagare som vill starta och utveckla företag. För redan etablerade företag ska det finnas tillgång till kompetens, lokaler och kontor. Lika viktigt är att säkerställa goda kommunikationer såväl inom staden, som till övriga landet och vår omvärld.

Västsvenska paketet är en grundbult i den västsvenska infrastrukturen för många år framåt. Men fler och nya statliga infrastruktursatsningar behövs i Göteborg.

**Utanförskapet ska bekämpas** Alla människor ska utifrån sina egna förutsättningar ta ansvar för den egna försörjningen och ta del av sina rättigheter och skyldigheter. Att stå utanför arbetsmarknaden under lång tid är förödande för individen och innebär betydande samhällsekonomiska förluster. Samtidigt som Sverige befinner sig i en högkonjunktur ökar klyftorna i samhället.

Utgångspunkten för den lokala arbetsmarknadspolitiken är att alla som kan bidra, också ska ges möjlighet att göra det. Utmaningen med att bryta utanförskapet måste genomsyra stadens alla verksamheter, det är inte en fråga för enskilda stadsdelar, facknämnder eller bostadsbolag. Det kräver satsningar på jobb, förbättrade språkkunskaper, vassare utbildning och fler bostäder.

**En växande storstad** Göteborg ska vara en tät, hållbar och levande stad dit människor söker sig. Att ha makt över det egna boendet är viktigt för den enskildes livsmöjligheter. I dag har Göteborg en omfattande bostadsbrist. Det behövs ett tillskott av bostäder som ökar mångfalden och knyter ihop staden. Därför behöver det byggas fler bostads- och hyresrätter tillsammans med småhus, studentboenden och boenden för äldre. När staden växer måste även den kommunala servicen byggas ut i samma takt.

**En ansvarsfull ekonomisk politik** Göteborgsregionen är ett av landets viktigaste tillväxtområden. Att stärka vår konkurrenskraft är av avgörande vikt för välfärden. När nya företag startar och nya jobb skapas ger det resurser att satsa på skola, äldreomsorg och sjukvård. Skulle tillväxten bromsas, bromsas också utvecklingen av välfärden.

Stadens organisation måste bli effektivare och det kommunala uppdraget och välfärden ska stå i fokus. Kommunen är till för invånarna, inte tvärtom. Det är även viktigt att säkerställa en god personalpolitik och en bättre arbetsmiljö för stadens personal.

**Uppdrag och mål som stärker den politiska styrningen** Under 2019 vill vi sätta en ny styrning och ledning av staden, vilket för med sig att ett nytt uppföljningssystem med tydliga mål, indikatorer samt delmål införs.

Som moderbolag för stadens bolagskoncern ska Stadshuset, utifrån den beslutade bolagsstrukturen och gällande ägardirektiv, utveckla rollen som stadens bolagskoncernledning. Det innebär bland annat att:

- 1 Stadshuset ska, i dialog med Nämnden för Intracorporate samt i linje med fullmäktiges uppdrag att inleda en konsolidering och rationalisering av IT-hanteringen, verka för att bolagen i koncernen ansluter sig till stadens gemensamma IT-system.

2. Stadshus ska, tillsammans med klustermödrarna, verka för synergier mellan och inom klustren, för uppbyggnad av vissa gemensamma aktiviteter och funktioner, för koordinerade åtgärder i syfte att öka effektiviteten.
3. Stadshus ska följa och styra den finansiella utvecklingen i koncernen i syfte att förbättra stadens möjlighet att samordna finansiella resurser för att driva verksamheter och förverkliga projekt som är av nytta för staden i sin helhet

### **3.2 Utveckling av den aktiva ägarstyrningen**

Som moderbolag för stadens bolagskoncern ska Stadshus AB, utifrån den beslutade bolagsstrukturen och gällande ägardirektiv, utveckla rollen som stadens bolagskoncernledning. Stadshus AB ska aktivt följa hur dotterbolagens koncerner samordnar mot de mål som identifieras i stadens budget.

I arbetet skall Stadshus bidra till och följa de ambitioner som utvecklas i linje med KF:s budget rörande en effektivare politisk styrning.

#### **Ägardialogen som instrument för ägarstyrningen**

Ägardialogen ska utvecklas för att skapa bästa möjliga förutsättningar att driva verksamheten utifrån göteborgarnas behov. Stadshus har uppdraget att genom ägardialog säkerställa att arbetet för att nå Kommunfullmäktiges mål för bolagen genomförs. Det är viktigt att särskilja och renodla Stadshus koncernledningsperspektiv från Kommunfullmäktiges övergripande ägarperspektiv samt Kommunstyrelsens ansvar för uppsikten över stadens nämnder och bolag.

Stadshus ska med utgångspunkt i de beslutade vägledande principerna för ägarstyrning ha ett stödjande, rådgivande och koordinerande förhållningssätt gentemot bolagen. Strukturen och rutinerna för förberedelse, genomförande, uppföljning och återkoppling av de strategiska ägardialogerna ska kontinuerligt utvecklas.

Stadshus ska situationsanpassa ägardialogen utifrån dessa förutsättningar för att möjliggöra större fokusering på de dotterbolagskoncerner som har störst behov av tydlighet i ägarstyrningen och/eller där väsentliga ägarfrågor har identifierats.

I syfte att stärka och ytterligare förbättra stadens styrning av bolagskoncernen påbörjades ett utvecklingsarbete för Stadshus AB under 2017. En viktig del av implementeringen kommer, inte minst genom det nya årshjulet, att ske under 2019. Som nästa steg i utvecklingen av styrningen ska fokus riktas mot kulturfrågor inom koncernen i syfte att skapa en fördjupad samsyn kring bolagens gemensamma uppdrag/samhällsuppdraget och det gemensamma ledarskapet.

#### **Ägardialoger 2019 – strategisk inriktning och prioritering**

I enlighet med det prioriteringar m.m. som framgår av fullmäktiges budget samt Stadshus omvärlds- och riskanalys föreslås fördjupningar inom följande strategiska områden;

1. Finansiell utveckling
2. Kompetensförsörjning
3. Ägarstyrning
4. Klimatförändringar
5. Stadsutveckling

6. Jämlikt Göteborg
7. Realisering av tillgångar
8. Mobilitet och transport/logistik
9. Innovation/digitalisering

Ägardialogernas innehåll 2019 avses i övrigt även fortsättningsvis ha ett generellt fokus på ägarfrågor gällande utmaningar och möjligheter med utgångspunkt i ägardirektiv, affärsplaner m.m. jämte budget och uppdrag från KF.

### **Kommunstyrelsens och Stadshus roller och ansvar**

Det är viktigt att särskilja och renodla Stadshus koncernledningsperspektiv från Kommunfullmäktiges övergripande ägarperspektiv samt Kommunstyrelsens ansvar för uppsikten över stadens nämnder och bolag.

Där det är möjligt och lämpligt ska samordning mellan Stadshus och Stadsledningskontoret prioriteras för att nå stadens mål. Organisation och resurser ska optimeras utifrån verksamheternas uppdrag.

### **Kompetensutveckling**

Stadshus har som moderbolag ett ansvar för att skapa goda förutsättningar för ägarstyrning och dialog i bolagskoncernen. En viktig uppgift är att säkerställa och höja kompetensen i bolagen, exempelvis genom förtroendemannautbildning och fortbildning av vd:ar. Nu kan detta arbete ta form då Stadshus vd har fått ansvaret för löne- och utvecklingssamtal för de direktrapporterande bolagen i enlighet med det beslut som fattades i fullmäktige i februari 2019.

En gång om året ska en gemensam bolagsdag anordnas för förtroendevalda i bolagsstyrelserna för att främja kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte.

### **Synergier ska utnyttjas inom underkoncernerna (kluster)**

Ett viktigt motiv för att skapa de olika koncernerna i stadens nya bolagsstruktur var att bättre kunna utnyttja synergier och driva effektiviseringar. Stadshus ska kontinuerligt identifiera, analysera och värdera de utmaningar som koncernen, som helhet och i olika delar, står inför på kort och lång sikt. Utifrån det ska Stadshus, tillsammans med koncernmödrarna, verka för synergier mellan och inom koncernerna. Resultaten av detta arbete ska redovisas fortlöpande.

## **3.3 Ekonomisk redovisning och kassaflödesanalys**

Stadshus ska löpande använda ekonomisk redovisning, investeringsplaner och kassaflödesanalyser i styrningen av den ekonomiska utvecklingen i koncernen. En god ekonomisk uppföljning ska säkerställas utifrån hela staden perspektivet och möjliggöra för staden som ägare att agera. Bolaget ska kontinuerligt redovisa för styrelsen den ekonomiska utvecklingen i bolagskoncernerna för respektive dotterbolag. Stadshus ska följa och styra den finansiella utvecklingen i koncernen i syfte att förbättra stadens möjlighet att samordna finansiella resurser för att driva verksamheter och förverkliga projekt som är av nytta för staden i sin helhet.

Styrelsen pekar på att det finns ett behov av förutsägbarhet och långsiktighet när det gäller avkastningskrav och utdelning inom bolagskoncernen. I Kommunfullmäktiges

budget för 2018 fick Stadshus i uppdrag att, i samverkan med Kommunstyrelsen, ta fram ett förslag för hur en långsiktigt hållbar utdelningsnivå för Stadshus kan definieras, beräknas och implementeras. Uppdraget har levererats och resulterade bland annat i att styrelsen gav Stadshus vd i uppdrag att återkomma med förslag på modell för ekonomisk styrning av koncernen.

Det kortsiktiga budgetarbetet ska, där det är lämpligt, knyta an och relatera till fullgörandet av detta långsiktigt orienterade uppdrag.

#### **4 Kommunfullmäktiges mål och uppdrag**

På ett övergripande plan ska Stadshus i egenskap av moderbolag för stadens bolagskoncern utveckla rollen som koncernledning och aktivt följa hur moderbolagen samordnar mot de mål som identifieras i stadens budget. Fullmäktiges budget beskriver de politiska ambitionerna för Göteborgs stad och stadens bolag. Omfattningen är betydande och sträcker sig över samtliga samhällssektorer.

I budgeten ger fullmäktige kommunstyrelsen i uppdrag att utveckla mål, indikatorer och delmål med inriktning på 16 mål. Stadshus har valt, att i sin budget samla fullmäktiges ambitioner inom dessa preliminära målområden. När KF slutligen fastställer målen kommer Stadshus att omarbeta budgeten i de delar den nu lagda beskrivningen misstämmer med KF:s budget. I tabellen på nästkommande sidor redovisas hur de preliminära målen kopplas till budgetens ambitioner och uppdrag och hur det kan sorteras utgående från Stadshus perspektiv.

Bilaga 1 till Bilaga B

<b>Hantering av mål och uppdrag i kommunfullmäktiges budget 2019</b>			
Genomgående gäller att måluppfyllelsen och fullgörandet av uppdragen ska följas upp inom ramen för ordinarie uppföljningsrapportering och vid behov i ägardialoger.			
<b>Mål</b>	<b>Inriktning</b>	<b>KF uppdrag riktade mot Stadshuskoncernen</b>	<b>Stadshus AB:s roll</b>
Göteborg har en förskola och skola som skapar goda och jämlika uppväxtvillkor	Målet styr inte direkt bolagen inom koncernen. Inom ramen för ett bredare synsätt rörande bolagens ansvar för utvecklingen i Göteborg kan bolagen ändå bidra till skolans verksamhet, exempelvis genom trygga miljöer, läxhjälp, praktikplatser, sommarjobb mm	Inga uppdrag i KF budget riktade mot Stadshuskoncernen	För egen del klarlägga hur koncernen på övergripande nivå kan stödja initiera och samordna aktiviteter som stärker skolan i sitt uppdrag
Göteborg är en företags- och tillväxtvänlig stad	<p>Göteborgs skall vara en stad för företagare, dels genom att förbättra företagsklimatet, dels genom att tänka långsiktigt var framtidens jobb finns.</p> <p>Besöksnäringen och destinationen Göteborg är central för tillväxt och viktig för stadens attraktivitet. Ett nyare och modernare evenemangsområde behöver utvecklas.</p> <p>Stärkta kommunikationer, god infrastruktur och stadens upphandlingar behöver fortsatt utvecklas.</p>	1. Inga uppdrag som riktas direkt till bolagen.	<p>Inom Stadshuskoncernen finns en mängd olika aktörer inom området.</p> <p>Primärt det programansvar BRG har för det Näringslivsstrategiska programmet samt Göteborg &amp; Co för Besöksnäringens långsiktiga utveckling.</p> <p>Bolagssektorn har även roller inom bland annat utvecklingen av evenemangsstrategi, evenemangsområde, bostadsbyggande samt att hantera privata aktörers möjlighet att utmana kommunala verksamheter.</p>

Bilaga 1 till Bilaga B

<p>Göteborg är en stad där människor jobbar och försörjer sig själva</p>	<p>Att fler kommer i arbete ska ha högsta prioritet och arbetslinjen måste utvärderas i Göteborg. Skillnaden i sysselsättningsgrad mellan inrikes och utrikes född är större i Sverige än i de flesta andra EU-länder. Det är ett tydligt mått på det utanförskap som finns på arbetsmarknaden och som återspeglar sig i samhället. Grupper med svagare position på arbetsmarknaden får allt svårare att hitta jobb. Trots internationell högkonjunktur och stark jobbtillväxt förväntas jobbklyftan fortsätta att öka. Fler måste lämna bidragsberoende.</p> <p>Försörjningsstödet ska vara vårt yttersta skyddsnät, inte en långvarig försörjning. Göteborgs Stad ska införa krav på motprestation i de fall det är tillämpligt och utefter varje människas unika förutsättningar.</p>	<p>Stadens nämnder och bolag ges i uppdrag att erbjuda praktikplatser och olika former av sommarjobb till unga.</p> <p>Indirekt påverkan: Nämnden för Arbetsmarknad och vuxenutbildning tillsammans med Kommunstyrelsen ges i uppdrag att kartlägga möjligheterna att skapa YA-jobb och arbetsmarknadspolitiska åtgärder inom stadens förvaltningar och bolag.</p>	<p>Stadshuset ska verka för att bolagen bidrar till att skapa praktikplatser och sommarjobb för unga.</p> <p>Stadshuset ska verka för att bolagen bidrar till Nämnden för Arbetsmarknad och vuxenutbildnings uppdrag att skapa fler YA-jobb och arbetsmarknadspolitiska åtgärder.</p> <p>Förutom i de konkreta uppdragen pågår inom Stadshuskoncernen en mängd insatser som bidrar till att grupper med svagare position på arbetsmarknaden kommer i anställning. Det arbetet ska givetvis fortsätta och i den mån det är möjligt utökas och spridas till andra delar i koncernen som inte kommit lika långt.</p>
<p>Göteborg är en trygg, säker och ren stad</p>	<p>Mänskliga rättigheter och demokratiska värden är grundläggande för ett välmående, öppet och rättssäkert samhälle. Orsakerna till kriminalitet och</p>	<p>Framtiden AB ges i uppdrag att se över möjligheten till BID-inspirerade samarbeten och kommunstyrelsen ges i uppdrag att skapa "en väg in" till staden för att samordna initiativ.</p>	<p>Stadshuskoncernen kan genom berörda bolag som verkar lokalt vara en aktiv part i de medborgardialoger som ska genomföras för att identifiera otrygga platser.</p>

Bilaga 1 till Bilaga B

<p>brottslighet ska bekämpas. Göteborg ska vara en levande stad, där alla kan känna frihet, framtidstro och trygghet.</p> <p>Trygga miljöer är ett måste för en attraktiv och trygg stad. Otrygga miljöer behöver omgestaltas fysiskt. En omfattande medborgardialog ska genomföras lokalt för att identifiera otrygga platser.</p> <p>Göteborgs Stad ska utreda hur en sammanhållen och kommuncentral organisation för de direkt trygghetsfrämjande insatserna kan formuleras. Med direkt trygghetsfrämjande insatser avses främst stadens upphandling och koordinering av väktare och ordningsvakter, utbyggnaden av bevakningskameror på utsatta platser samt fysisk omgestaltning av platser och områden i trygghets- och säkerhetsfrämjande syfte.</p> <p>Stadsplanering är en viktig del för att människor ska känna trygghet och trivas i sitt närområde. Det behövs en långsiktig samverkan mellan staden, fastighetsägare, polis och</p>		<p>När utredning av kommuncentral organisation genomförs får det direkta effekter för flera av bolagen. Därför bör Stadshuset AB verka för att koncernen är representerad i en sådan utredning, både för att bidra med kunskap och kompetens samt för att beskriva konsekvenser som kan uppstå och för att tidigt arbeta med förankringsprocessen.</p> <p>Störningsjourens aktiviteter för att motverka illegal verksamhet som rör det kommunala bostadsbeståndet måste förstärkas. Detta kan medföra konsekvenser för Störningsjourens budget och prioriteringar av verksamheten.</p>
---	--	--



Bilaga 1 till Bilaga B

	<p>civilsamhället. Ett exempel på formaliserat samarbete är s.k. Business Improvement Districts, BIDs. Olika områden har olika förutsättningar, därför behövs utveckling utifrån platsens förutsättningar. I Göteborg finns ett par exempel, där Gamlestan är det mest framgångsrika. I stadens särskilt utsatta områden finns ett stort behov av att vidta nya åtgärder för att vända utvecklingen och modellen från Gamlestan behöver spridas till dessa områden.</p> <p>Göteborgs omfattande bostadsbrist och trångboddhet har bidragit till olaglig handel med kontrakt, andrahandsuthyrning och skenbosättningar, vilket utnyttjas av kriminella organisationer. Störningsjourens aktiviteter för att motverka denna illegala verksamhet måste förstärkas. All lägenhetsförmedling i stadens bestånd ska ske enligt reglerna och personer ska vara folkbokförda där de faktiskt bor.</p>		
<p>Göteborg är en stad fri från</p>		<p>Inga uppdrag i KF budget riktade mot Stadshuskoncernen</p>	<p>För egen del klarlägga hur koncernen på övergripande nivå kan stödja</p>

Bilaga 1 till Bilaga B

diskriminering där mänskliga rättigheter är självklara			initiera och samordna aktiviteter som bidrar till måluppfyllelsen
Göteborg genomför tidiga sociala insatser som skapar likvärdiga livschanser för alla	Målet styr inte direkt bolagen inom koncernen. Inom ramen för ett bredare synsätt rörande bolagens ansvar för utvecklingen i Göteborg kan bolagen ändå bidra till målområdet, exempelvis genom att öppna upp sina organisationer som verktyg för insatserna så som exempelvis instegsjobb, praktik, deltagande i insatser tillsammans med andra verksamheter	Inga uppdrag i KF budget riktade mot Stadshuskoncernen	För egen del klarlägga hur koncernen på övergripande nivå kan stödja initiera och samordna aktiviteter som bidrar till måluppfyllelsen
Göteborg är en tillgänglig stad för alla	Målet styr inte direkt bolagen inom koncernen. Inom ramen för ett bredare synsätt rörande bolagens ansvar för utvecklingen i Göteborg kan bolagen ändå bidra till tillgänglighet på olika sätt t ex vid planering av verksamhet och på de egna arbetsplatserna.	Inga uppdrag i KF budget riktade mot Stadshuskoncernen	För egen del klarlägga hur koncernen på övergripande nivå kan stödja initiera och samordna aktiviteter som bidrar till måluppfyllelsen
Göteborg har en värdig äldreomsorg med god kvalitet och valfrihet	Målet styr inte direkt bolagen inom koncernen. Inom ramen för ett bredare synsätt rörande bolagens ansvar för utvecklingen i Göteborg kan bolagen ändå bidra till	Inga uppdrag i KF budget riktade mot Stadshuskoncernen	För egen del klarlägga hur koncernen på övergripande nivå kan stödja initiera och samordna aktiviteter som bidrar till måluppfyllelsen

Bilaga 1 till Bilaga B

	<p>äldreomsorg verksamhet, exempelvis genom trygga miljöer, bostäder som är funktionella för äldre och som möjliggör att bo kvar hemma</p>		
<p><b>Göteborgarna erbjuds valfrihet och mångfald</b></p>	<p>Göteborg ska vara en stad som genomsyras av frihet, öppenhet och respekt, där den enskildes fri- och rättigheter värnas. Valfrihet i välfärden stärker den enskildes makt samtidigt som verksamheten förbättras och får ökad kvalitet. En mångfald av utförare ökar valmöjligheterna för individen och ger en bredare arbetsmarknad.</p>	<p>Inga uppdrag som riktas direkt till bolagen.</p>	<p>Inom Stadshuskoncernen finns en mängd olika utförare/leverantörer/entreprenörer.  Stadshus uppfattar att målet riktar sig i första hand mot välfärdssektorn och att möjligheten att bidra till måluppfyllelsen därför är begränsad. Det Stadshus kan bidra med är att verka för att skapa förståelse och gemensamt förhållningssätt.</p>
<p>Alla göteborgare har tillgång till kultur</p>	<p>Kulturen för samman människor av olika ursprung och med olika bakgrund och bidrar till kunskap och förståelse.  En tillgänglig kultur för alla göteborgare ökar förutsättningarna för delaktighet och förståelse människor emellan. Kulturen ska kännetecknas av frihet, mångfald och kvalitet.</p>	<p>Göteborgs Stadshus AB i samverkan med Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda det framtida huvudmannskapet för Stora Teatern.</p>	<p>Stadshuskoncernens primära aktör inom kulturområdet är Stadsteatern, där en långsiktig utvecklingsplan beslutades under 2018.  Kulturnämnden har ett antal pågående insatser/uppdrag relaterat till den befintliga finansiella samverkan med VGR, där även Stadsteatern ingår. Stadshus AB stöttar Kulturnämnden inom dessa uppdrag.</p>

Bilaga 1 till Bilaga B

<p>Göteborg har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla</p>	<p>Alla göteborgare ska ha möjlighet till en aktiv fritid och tillgång till ett brett och rikt föreningsliv.</p> <p>I samverkan med det lokala föreningslivet och andra aktörer ska en mångfald av verksamheter för barn och unga erbjudas.</p> <p>Det ska finnas goda förutsättningar för motion och friluftsliv året om.</p> <p>I föreningslivet träffas människor med ursprung och bakgrund. Det skapar kunskap och förståelse mellan människor. Det göteborgska föreningslivet har alltid stärkts av människor med annan kulturell bakgrund än den svenska.</p> <p>Göteborg är en attraktiv stad vid havet. Om fler göteborgare ska kunna ta del av möjligheten att njuta av fritid på havet behövs fler småbåtshamnar och båtplatser etableras under de närmaste åren. Driften av stadens fritidshamnar kan med fördel överlätas på det civila samhällets aktörer då det inte är en kommunal angelägenhet.</p>	<p>Grefab roll och uppdrag behöver belysas utifrån KF:s ambitioner i budgeten.</p>	<p>Även om inget av uppdragen riktar sig direkt till bolagssektorn är flera av stadens bolag viktiga aktörer i arbetet med att skapa ett rikt utbud av idrott och fritid.</p> <p>Här kan bl.a. nämnas Göteborg &amp; Co samt Got Event, relaterat till relationerna mellan elit- och breddidrott, samt Grefab, relaterat till utvecklingen av småbåtshamnar och båtplatser.</p>
--	---	--	---

Bilaga 1 till Bilaga B

<p><b>Göteborg är en stad med högt bostadsbyggande</b></p>	<p>Stadens planeringskapacitet måste öka kraftigt. För att nå hit behövs en bättre och mer ändamålsenlig styrning av stadens stadsutvecklingsprocesser. Detta gäller särskilt styrningen av stora projekt.</p> <p>Under 2019 ska det planeras för 5 000 bostäder i antagna planer utöver det som planeras inom ramen för jubileumssatsningens 7 000 bostäder fram till 2021. År 2020 och framåt behöver det i Göteborg kunna färdigställas 5 000 bostäder årligen, vilket kräver att det planeras för 7 500 bostäder i antagna detaljplaner och markanvisas 5 000 bostäder.</p> <p>Genom möjligheten för intressenter att nyttja externa plankonsulter kan byggtakten snabbas upp.</p> <p>För att öka byggkapaciteten i Göteborg behövs ett arbete för att underlätta för små byggaktörer genom god och tydlig information kring byggprocessen. Staden ska</p>	<p>BRG tillsammans med fastighetsnämnden, trafiknämnden och Förvaltnings AB Framtiden ges i uppdrag att arbeta strategiskt med att locka hit utländska byggaktörer.</p> <p>Byggnadsnämnden, fastighetsnämnden och Förvaltnings AB Framtiden ges i uppdrag att ta fram en strategi för att minska produktionskostnaderna och möjliggöra billiga bostäder.</p> <p>Förvaltnings AB Framtiden ges i uppdrag att arbeta med ombildning av hyresrätter i utanförskapsområden samt att ta fram en modell för att stimulera ombildningar.</p>	<p>Området har identifierats som ett av Stadshus strategiska områden och innefattar en mängd utmaningar från övergripande strategisk planering till upphandling och byggande. Vissa frågor ägs inte av bolagskoncernen men vägval som görs av staden får effekter för bolagens verksamhet.</p> <p>Stadshus AB ska uppmärksamma KS/KF på verksamhetsmässiga risker som koncernens bolag har identifierat.</p> <p>Stadshus AB ska via ägarstyrning tillse att berörda bolag arbetar aktivt med uppdragen och i målets riktning.</p>
--	--	---	---

Bilaga 1 till Bilaga B

	<p>också inleda ett strategiskt arbete för att få hit fler utländska byggaktörer.</p> <p>De kommunala bostadsbolagens bostadsområden ska göras mer trygga och attraktiva genom att det byggs mer inom befintligt bestånd. Till ex. kan AB Framtiden förtäta på egen mark.</p>		
<p><b>Göteborgs livsmiljö är hållbar</b></p>	<p>Göteborg ska vara en föregångsstad för hållbar tillväxt, rent vatten och biologisk mångfald i urban miljö. När staden växer måste det ske på ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart sätt. Cirkulär ekonomi och delningsekonomi ska främjas. Göteborg kan lära av näringslivet, staden ska öka ansträngningarna för att se och uppmärksamma de företag och organisationer som tar klimatansvar.</p> <p>Stadens egen verksamhet ska ha höga klimatambitioner. Energianvändningen ska</p>	<p>Inga uppdrag som riktas direkt till bolagen.</p>	<p>Även om inget av uppdragen riktar sig direkt till bolagssektorn är flera av stadens bolag viktiga aktörer i arbetet med att skapa en hållbar livsmiljö, innefattande både ekologisk och social hållbarhet. Här kan bl.a. nämnas Göteborg Energi, Göteborgs Hamn, Framtidenkoncernen, Higabkoncernen, BRG och de regionala bolagen Renova och Gryaab som viktiga aktörer.</p> <p>Hållbarhet är ett av Stadshus strategiska områden. Stadshus ska via ägarstyrningen, bl.a. genom ägardialoger och genom arbetet i</p>

Bilaga 1 till Bilaga B

	<p>effektiviseras, fler av stadens tak ska användas för solenergi.</p> <p>Enskild debitering av varmvatten bör vara standard i de kommunala bostadsbolagens nybyggda bostäder i syfte att minska vatten- och energikonsumtionen.</p> <p>Göteborgs stad ska verka för att möjliggöra naturupplevelser, fritid och rekreation för människor samtidigt som den biologiska mångfalden och sammanhängande grönytor för djur- och växtarter värnas.</p> <p>Göteborg ska vara en bra och hälsosam stad att leva i och luften måste vara av god kvalitet. Ett skifte mot ökad elektrifiering av fordon och kollektivtrafiken måste ske.</p>		<p>hållbarhetsrådet, tillse att berörda bolag verkar i målets riktning.</p>
<p>Upphandlingar skapar</p>	<p>Nämnder och bolag behöver bättre på att leva upp till stadens ramavtal,</p>	<p>Inga uppdrag som riktas direkt till bolagen i Stadshuskoncernen.</p>	<p>Stadshus AB ska verka för att berörda bolag jobbar aktivt med frågan. Detta sker via ägardialoger och arbete i vd-råd och funktionsråd samt medverkan</p>

Bilaga 1 till Bilaga B

<p>mervärde för göteborgarna</p>	<p>iaktta avtalstrohet och samarbeta sinsemellan.</p> <p>Syftet med en gemensam upphandling i staden är att vara sparsam med göteborgarnas skattemedel. Grunden för upphandlingen ska alltid vara den goda affären – rätt vara eller tjänst, med rätt kvalitet, till rätt pris</p> <p>Upphandlingsverktyget ska användas för att på ett sunt och balanserat sätt driva på social, miljömässig och innovativ utveckling. Företag, stora som små, globala som lokala ska ha möjlighet att lämna konkurrenskraftiga anbud. Upphandlings- och beställarkompetensen i kommunen ska stärkas genom att bland annat anordna utbildningar samt ha stödfunktioner när det gäller upphandlingskompetens. Samordning av upphandlingar ska</p>		<p>i nätverk för inköps- och upphandlingsansvariga.</p>
----------------------------------	---	--	---



Bilaga 1 till Bilaga B

	<p>ske för att öka kvaliteten och undvika att staden konkurrerar med sig själv.</p>		
<p>Göteborgs stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor</p>	<p>Stadens ledarskap ska uppmuntra öppenhet och transparens, utveckling och kontinuerliga förbättringar. Arbete med värdegrundsdiskussioner ska främjas.</p> <p>Arbetet med att radera osakliga löneskillnader behöver fortsätta. Individuella prestationer ska uppmuntras och ge utslag vid lönerevision. löneförmåner som gör skillnad för medarbetaren. En grundnivå för vad som borde vara självklart och som arbetsgivaren ska tillhandahålla för stadens medarbetare ska införas. Denna miniminivå ska inte kunna förhandlas bort. Erbjudandet om löneförmåner ska vara likvärdiga för nämnder och bolag. Modellen för förmånerna ska vara en för staden gemensam meny där både medarbetare och chefer gör sina val. Listan över förmåner att välja bland behöver ständigt ses över, förnyas och matchas för att svara mot aktuella behov. Förmånerna ska bidra till att attrahera och behålla chefer och medarbetare                  Detta kräver ett aktivt och strukturerat arbete, från att attrahera, rekrytera och</p>		<p>Arbetet sker framförallt med fördjupade insatser inom ramen för koncernens vd-nätverk.</p> <p>Fortlöpande arbete sker också i koncernens HR-råd och nätverk med fokus på samordnande insatser till stadens arbete med organisationskultur och ledarskap. Aktivt utvecklingsarbete sker i det bolags- och fackförvaltningsgemensamma projektet Kompetensförsörjning tillsammans.</p> <p>Frågeställning: Med den politiska viljeinriktningen som grund hur skapar vi konkurrenskraftiga villkor för våra medarbetare</p> <p>Stadshuskoncernen bidrar i samordning med införandeprojektet kring ny förmånportal och i arbetet med utveckling av löneförmåner. som dels följer de politiska viljeinriktningarna och samtidigt värnar arbetsgivarens attraktivitet för såväl nya som befintliga medarbetare. Aktivt utvecklingsarbete sker i det bolags- och fackförvaltningsgemensamma projektet Kompetensförsörjning tillsammans.</p> <p>Stadshus stödjer och säkerställer genom stöd och samordning arbetet med implementering av principer för tjänstledighet inom koncernen.</p> <p>Genom samordning stödja syftande till att stadens utbildningsinsatser nyttjas och att det</p>

Bilaga 1 till Bilaga B

	<p>introducera till att ge medarbetare utvecklingsmöjligheter över tid Tjänstledighet ska normalt ges till medarbetare som vill pröva annat arbete, Särskilda utbildningsinsatser ska ske inom ramen för ledarskapsutveckling för att chefer och ledare ska lära sig att känna igen, hantera och förebygga alla former av diskriminering Personalens möjligheter till delaktighet och initiativtagande ska öka genom att Göteborgs Stad ska premiera egna initiativ som leder till ett effektivare och förbättrat servicearbete. Staden behöver bli bättre på att sprida goda exempel och resultat som finns inom den egna organisationen Medarbetarenkäten är ett värdefullt redskap i arbetet med att förbättra arbetsmiljön. Svarsfrekvensen behöver öka och analysarbetet av resultaten stärkas.</p>		<p>i övrigt sker ett aktivt arbete mot diskriminering.  Genom HR-råd och nätverk stimulera spridning av goda exempel inom och mellan verksamheterna Stadshuset kan inom ramen för HR-råd och nätverk vara drivande i arbetet syftande till ökat deltagande och svarsfrekvens samt förbättrat analysarbete. Övergripande analysarbete kan nyttjas inom ramen för ägardialoger.</p>
<p>Göteborgs Stads budget är i balans</p>	<p>Göteborg behöver en finanspolitik som kan möta de utmaningar som väntas med minskade skatteunderlag, växande grupper som behöver hjälp med omsorg, omfattande investeringar och en skriande bostadsbrist som drabbar allt fler. Kommunens kortsiktiga finansiella mål ska vara en budget i balans och god budgetdisciplin. På lång sikt</p>	<p>Göteborgs Stadshuset ges i uppdrag att förbereda försäljning av hela eller delar av bolag samt mark- och fastighetsinnehav inom koncernen.  <i>Kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomföra en översyn av stadens investeringsstyrning.</i></p>	<p>Att följa och analysera utfall, prognoser och långtidsplaner för koncernen och dess bolag och i stadens uppföljningsprocess återföra information och analyser.  I ägardialoger föra diskussioner om finansiell utveckling.  I leverans av uppdraget återföra finansiella möjligheter och effekter av</p>

Bilaga 1 till Bilaga B

<p>måste kommunen ha buffert för att klara framtida osäkerheter och oförutsedda utgifter. För att säkra framtida investeringar krävs det överskott eller frigörande av kapital. God ekonomisk hushållning måste bedömas över en längre tidshorisont än det enskilda året. Staden ska ständigt se över sin organisation och pröva effektiviseringsformer i den egna verksamheten eller i form av sammanslagningar, delningar eller avyttringar av verksamheter. Staden ska nyttja de resurser och kompetenser som finns i den egna organisationen och efterfrågas innan externa tjänster köps in.</p> <p>De kommunala bolagen ingår i koncernen Göteborgs Stadshus AB. Det är rimligt att fullmäktige årligen fastställer ett tak för kostnader som koncernbolaget har möjlighet att ta ut för koncernledningskostnader samt</p>		<p>försäljning av hela eller delar av koncernens tillgångar.</p>
---	--	--

	<p>koncernbidrag. Taket fastställs till 27 miljoner kronor för 2019.</p> <p>Ägarens krav på utdelning tas i huvudsak ut som obeskattade koncernbidrag. Vid utdelning ska hänsyn tas till koncernens och kommunens långsiktiga finansiella mål och åtaganden. Vissa bolag i koncernen erlägger koncernbidrag till moderbolaget, som i sin tur tillskjuter bidrag till mottagande bolag. Budgeterad utdelning från Göteborgs Stadshus AB uppgår till 540 miljoner kronor. Utdelning bör användas för amorteringar, investeringar, reinvesteringar eller satsningar av engångskaraktär.</p> <p>Inför kommande planperiod behövs en utvecklad investeringsstyrning för att hitta en mer realistisk nivå för stadens investeringsvolym under de kommande åren. Satsningar utöver den befintliga investeringsplanen</p>		
--	---	--	--

Bilaga 1 till Bilaga B

	<p>förutsätter försäljning av fast egendom huvudsakligen i form av jordbruksmark, tomträtter samt kommersiella fastigheter.</p> <p>Under mandatperioden ska antalet kommunala bolag minska, antingen genom omvandling till förvaltning, avveckling eller försäljning. Staden har ett omfattande mark- och fastighetsbestånd som inte är av kommunalt strategiskt intresse att äga. De resurser som frigörs ska investeras i stadens framtid i form av nya förskolor, skolor, äldreboenden, kollektivtrafik och infrastruktursatsningar</p>		
--	--	--	--

## 5 Bryssel-filialen

Eftersom GEO är integrerad i Stadshus AB är det Stadshus styrelse som ansvarar för den politiska styrningen och uppföljning av verksamheten. Gothenburg European Office (GEO) ska tillsammans med stadens övriga verksamheter skapa nytta för staden och dess invånare samt medverka i utvecklingen av ett hållbart göteborgssamhälle. Filialens uppdrag är<sup>1</sup>:

- representera Göteborgs intressen gentemot Europeiska Unionens institutioner och övriga institutioner, organ, nätverk och organisationer verksamma i Europa,
- särskilt arbeta aktivt med lagstiftningsförslag och finansieringsmöjligheter som direkt eller indirekt berör Göteborg eller är av relevans för sådana städer som Göteborg,
- medverka i den offentliga debatten, särskilt genom att kommunicera synpunkter och erfarenheter från Göteborgs Stad och genom att bidra med goda exempel,
- delta i eller arrangera utfrågningar, möten, seminarier och konferenser som behandlar frågor som rör städer som Göteborg och involverar de europeiska institutionerna eller andra relevanta aktörer såsom beslutsfattare, experter och lobbyister.

GEO inväntar ett uppdrag att ta fram ett förslag på uppdaterad ”inriktning för omvärlds- och intressebevakning”. I nuläget gäller fortfarande kommunstyrelsens beslut för inriktningen på stadens internationella omvärlds- och intressebevakning<sup>2</sup>, som styr vilka tematiska områden GEO ska arbeta med. Enligt beslutet ska följande områden prioriteras:

- Miljö, klimat och energi
- Sociala frågor och folkhälsa
- Transport och infrastruktur

GEO har gjort en analys från ett EU-perspektiv av kommunfullmäktiges budget för 2019 och fann att större delen av kapitlen påverkas av EU-beslut och EU-finansiering. Följande övergripande mål relateras till de tre beslutade prioriterade områdena för omvärlds- och intressebevakning:

- 1) Göteborg ska vara en föregångsstad för hållbar tillväxt, rent vatten och biologisk mångfald i urban miljö<sup>3</sup>
- 2) Göteborg är en trygg, säker och ren stad<sup>4</sup>
- 3) Göteborg genomför tidiga sociala insatser som skapar likvärdiga livschanser för alla<sup>5</sup>
- 4) Göteborg ska vara en stad där nya idéer och innovationer växer fram<sup>6</sup>
- 5) Göteborg ska vara en stad med god framkomlighet för alla trafikslag<sup>7</sup>

För att verksamheten på bästa sätt ska vara relevant i Bryssel har pågående processer i EU vägts in i den handlingsplan som GEO presenterade för SLK:s advisory board i december och kommunstyrelsen antog i april 2019, samt i GEO:s verksamhetsplan, som godkändes av Stadshus vd i mars.

---

<sup>1</sup> dnr: 0044/16

<sup>2</sup> dnr 1142/14

<sup>3</sup> Sid. 66–70.

<sup>4</sup> Sid. 82.

<sup>5</sup> Sid. 35–39.

<sup>6</sup> Sid. 5.

<sup>7</sup> Sid. 61–63

## 6 Detaljbudget 2019

### 6.1 Förändrad organisation inom Göteborgs Stadshus AB

Under 2017 och 2018 har ett arbete bedrivits i syfte att identifiera utvecklingsbehov inom bolagets verksamhetsområde. Arbetet har konkretiserat bolagets roll, arbetssätt och organisation. Bolaget har under 2018 anpassat sin organisation till uppdraget. Detta har gjorts i enlighet med den redovisning som gjordes i budget 2018 och inom ramen för bolagets personalbudget.

### 6.2 Kostnader för Stadshus egen verksamhet

För verksamhetsåret 2019 görs följande uppskattning av de administrativa kostnaderna för Stadshus organisation (exkl. filial).

	Budget 2019	Utfall 2018	Utfall 2017
<b>Bolagets administrativa kostnader</b> (exkl. filial)			
Personal	-19 262	-15 163	-17 419
Lokaler etc.	-1 540	-1 303	-1 165
Konsult	-4 250	-6 190	-1 933
IT	-2 530	-2 095	-3 334
Förvaltningskostnader	-840	-636	-681
Konsult, konferens & övrigt	-1 071	-993	-911
	<b>-29 493</b>	<b>-26 380</b>	<b>-25 443</b>

Bemanningen är budgeterad till 12 tjänster inkl. vd, vilket är motsvarande nivå som för tidigare år sedan starten 2015. Dock har det i utfallet för tidigare år funnits vakanser. Verksamheten kommer i all väsentlighet att bedrivas med interna resurser. IT avser projektledning vid införande av bolagen i koncernen till de kommungemensamma tjänsterna och systemen avseende ekonomi samt kostnader Intraservice. Vidare innefattar posten Konsult köp av externa tjänster inom områden där intern specialistkompetens behöver kompletteras samt för 2019 kostnad för styrelseutbildning. Som exempel kan nämnas utredningsuppdrag eller analyser inom verksamhetsutveckling, it, och affärsjuridik. Förvaltningskostnader inrymmer kostnad revisioner samt kostnad för koncernens Årsredovisning och Hållbarhetsrapport. I övriga kostnader ingår bolagsdag för koncernens styrelseledamöter, kontors- och postservice, försäkring, telefon, kontorsmaterial, facklitteratur, tidningar m.m.

För verksamhetsåret 2019 görs följande uppskattning av de administrativa kostnaderna för Stadshus filial i Bryssel.

<b>Bryssel filialens administrativa kostnader</b>	<b>Budget 2019</b>	<b>Utfall 2018</b>	<b>Utfall 2017</b>
Personal	-4 513	-3 929	-4 070
Lokaler etc.	-1 050	-1 066	-930
Material & tjänster	-900	-728	-797
Övrigt	-227	-259	-209
	<b>-6 690</b>	<b>-5 982</b>	<b>-6 006</b>

Bemanningen är budgeterad till 3,5 tjänster inkl. filialchef. Skillnaden i budgeterad personalkostnad för 2019 jämfört med de två föregående åren består i en längre sjukskrivning, vakans, föräldraledighet och tjänstledighet. Löneförhöjningar har inte skett för 2019. Verksamheten kommer i all väsentlighet att bedrivas med interna resurser. Posten Material & tjänster innefattar bokföring, skatterådgivning i Belgien, lokalvård samt externt löneutbetalningskontor.

### 6.3 Finansiella poster

#### Tillskott av kapital till dotterbolag

Av kommunfullmäktiges budgetbeslut för 2019 framgår att Stadshus bemyndigas att vid behov lämna kapitaltillskott till bolag med högst vissa angivna belopp.

I föreliggande budget har följande koncernbidrag budgeterats för år 2019:

- 110 900 000 kronor till Göteborgs Stadsteater AB
- 179 000 000 kronor till Got Event AB
- 40 100 000 kronor till BRG, Business Region Göteborg AB

#### Utdelning till Göteborgs Stad

I kommunfullmäktiges budget för 2019 ingår en bedömd utdelning från Stadshus på maximalt 540 mnkr. Utdelning kommer att finansieras genom ökad upplåning hos Stadshus. Räntan på denna upplåning ingår inte som en del av redovisade externa räntekostnader i resultaträkningen för 2019, då utbetalning beräknas ske i anslutning till likvidregleringen den 31 mars 2020.

Göteborgs Stad erhåller utdelning från Stadshus avseende år 2018 med 810 mnkr. Utdelningen avseende 2018 bedöms påverka behovet av upplåning med 600 mnkr.

#### Bolagets lånestrategi

Bolagets kapitalbehov tillgodoses genom intern upplåning via stadens interbanksfunktion samt genom extern upplåning direkt i marknaden. Den externa upplåningen motsvarar köpeskillingen för förvärv av bolag som Stadshus genomfört. Genom extern upplåning ”smittas” inte lånen av de begränsningsregler för ränteavdrag (s k räntesnurror) som infördes 2009. Även utdelningen från Stadshus omfattas av dessa



regler. De externa lånen har hittills tagits upp hos Kommuninvest, i vilken staden är medlem. För sådana lån betalar Stadshus även en marknadsanpassad borgensavgift.

### **Intern upplåning**

Summan för interna lån bedöms vid utgången av 2019 uppgå till ca 1 940 mnkr. Skulden beräknas successivt öka med netto ca 340 mnkr under 2019 bl. a till följd av i Kommunfullmäktige beslutade kapitaltillskott. Skulden minskar därefter i anslutning till likvidregleringen av koncernbidrag m.m. mars 2020). Räntekostnaderna har beräknats till 5,8 mnkr vilket motsvarar en vägd genomsnittlig ränta på 0,35 % (0,23 %). För nyupplåning har antagits en ränta på 0,30 %, vilken är densamma som den prognostiserade upplåningsräntan via internbanken.

### **Extern upplåning**

Den externa upplåningen bedöms öka med ca 600 mnkr. Räntekostnaderna har beräknats till 29,8 mnkr vilket motsvarar en vägd genomsnittlig ränta på 0,98 % (1,03 %). För nyupplåningen har antagits en femårsränta på 1,20 %, som inkluderar en borgensavgift till staden på 0,25 %.

### **Budgeterat resultat år 2019 före bokslutsdispositioner och skatt**

Det budgeterade resultatet för Stadshus år 2019 före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till -371,3 mnkr. Utfallet för 2018 blev -331,2 mnkr.

Förslag till resultatbudget bifogas (**Bilaga 2**).

### **Principer för finansiering samt likvidreglering 2019**

Budgeten år 2019 för Stadshus AB utgår ifrån att bolagets likvidmässiga underskott avseende år 2019 täcks genom kapitaltillskott från bolag i koncernen. Uttaget från bolagen bestäms i anslutning till beslut om bokslutsdispositioner för 2019.

Reglering förutsätts ske 2020-03-31. Om den finansiella regleringen medför att Stadshus inte kompenseras fullt ut ökar upplåningen, vilket i sin tur kommer att påverka räntenettet negativt. Stadshus löpande utbetalningar av koncernbidrag under räkenskapsåret finansieras genom upplåning i internbanken.



## Bilaga 2

### Budget för Göteborgs Stadshus AB 2019

<b>RESULTATRÄKNING (tkr)</b>	<b>Budget 2019</b>	<b>Utfall 2018</b>	<b>Utfall 2017</b>
<b>Rörelsens intäkter</b>	30 493	27 666	25 750
<b>Rörelsens kostnader</b>			
Stadshus AB, egna adm. kostnader	-29 493	-26 380	-25 450
Stadshus AB, filial (GEO)	-6 690	-5 982	-6 000
Göteborgs Stadsteater AB	-110 900	-108 700	-106 600
Got Event AB	-179 000	-181 700	-187 400
Göteborg & Co	0	-13 500	0
Business Region Göteborg AB	-40 100	-40 700	-40 700
<b>Summa rörelsens kostnader</b>	<b>-366 183</b>	<b>-376 962</b>	<b>-366 150</b>
<b>Finansiella poster</b>			
Resultat från andelar i koncernföretag	0	44 261	13 400
Räntor	-35 645	-26 154	-28 220
<b>Summa finansiella kostnader</b>	<b>-35 645</b>	<b>-26 154</b>	<b>-28 220</b>
<b>Resultat före bokslutsdisp. och skatt</b>	<b>-371 335</b>	<b>-331 189</b>	<b>-355 220</b>